

Laki

työntekijän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työntekijän eläkelain (395/2006) 98 §, 168 §:n 2 ja 3 momentti, 170 §:n 1 momentti, 171 §:n 2 ja 4 momentti, 174 §:n 1 kohta ja 201 §, sellaisina kuin niistä ovat 168 §:n 2 momentti, 170 §:n 1 momentti ja 171 §:n 4 momentti laissa 950/2021, 168 §:n 3 momentti laissa 694/2019, 171 §:n 2 momentti ja 201 § laissa 357/2022 sekä 174 §:n 1 kohta laissa 69/2016, seuraavasti:

98 §

Eläkkeiden indeksitarkistus

Maksussa oleva eläke tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta lukien indeksillä (*työeläkeindeksi*).

Työeläkeindeksiä laskettaessa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,2 ja hintatason muutoksen painokerroin 0,8.

Jos 2 momentin mukaisesti lasketun työeläkeindeksin muutos kahden peräkkäisen vuoden tarkastelujaksolla ylittää palkkakertoimen vastaavan ajan muutoksen, työeläkeindeksin arvo on 2 momentissa säädetystä poiketen suurin arvo, jolla työeläkeindeksin muutos kahden peräkkäisen vuoden tarkastelujaksolla ei ylitä palkkakertoimen vastaavan ajan muutosta. Muutoksella tarkoitetaan suhteellista muutosta.

Edellä 3 momenttia sovelletaan, jos 2 momentin mukaisesti lasketun työeläkeindeksin arvo on suurempi tai yhtä suuri kuin viimeksi annetun työeläkeindeksin arvo. Jos tällöin 3 momentin soveltamisen jälkeen työeläkeindeksin arvo on pienempi kuin viimeksi annetun työeläkeindeksin arvo, työeläkeindeksin arvo on sama kuin viimeksi annetun työeläkeindeksin arvo.

168 §

Laskuperusteiden laatiminen

Vastuuvelan laskuperusteisiin on sisällyttävä osaketuottosidonnaista lisävakuutusvastuuta koskevat perusteet. Laskuperusteet on laadittava siten, että osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun perusteena on osakkeiden keskimääräisen vuosituottoprosentin 30 prosentin mukainen osuus tämän lain mukaisesta vastuuvelasta, josta on vähennetty tämän pykälän mukainen osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun määrä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 2 momentissa tarkoitettu osittamaton lisävakuutusvastuu ja vakuutuksenottajille ositettu lisävakuutusvastuu sekä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 7 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu lisävakuutusvastuu. Ennen osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun vuosittaista laskentaa tehdään tämän lain 171 §:n 2 momentin mukainen vähennys.

Osakkeiden keskimääräisellä vuosituottoprosentilla tarkoitetaan tämän lain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten ja Merimieseläkekassan eläkelaitoksen

vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain (315/2015) 11 §:ssä tarkoitettulla säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina olevien osakkeiden keskimääräistä vuosituottoa vähennettynä yhdellä prosenttiyksiköllä. Keskimääräinen vuosituotto prosentti lasketaan eläkelaitosten osaketuottojen painotettuna keskiarvona siten, että yksittäisen eläkelaitoksen tai Merimieseläkekassan vaikutus prosenttiin ei ole liian suuri suhteessa muihin eläkelaitoksiin. Keskimääräisen vuosituotto-prosentin laskee Eläketurvakeskus eläkelaitosten antamien tietojen perusteella.

170 §

Vastuuvelan laskuperusteiden muuttaminen

Jos vastuuvelan laskuperusteita muutetaan 168 §:ssä säädettyjen vaatimusten johdosta siten, että eläkkeistä ja karttuneista eläkeoikeuksista aiheutuvan vastuun määrä kasvaa, tästä aiheutuvat kustannukset sisällytetään 179 §:ssä tarkoitettuihin työeläkelaitosten yhteisesti vastattaviin kustannuksiin. Jos kuitenkin muutos kohdistuu vanhuuseläkkeitä varten laskettavan vastuuvelan laskuperusteisiin, muutoksesta aiheutuvat kustannukset katetaan ensisijaisesti varoilla, jotka muutoin olisi käytettävä 171 §:ssä tarkoitettuun rahastoinnin lisäämiseen.

171 §

Vanhuuseläkevastuun tarkistaminen

Vanhuuseläkkeiden rahastoituja osia tarkistetaan 1 momentin mukaisen tarkistuksen lisäksi vuosittain eläkelaitosten 168 §:n 2 momentin mukaisten osaketuottosidonnaisten lisävakuutusvastuiden yhteismäärän perusteella.

Edellä 1 ja 2 momentin mukaisiin tarkistuksiin tarkoitettuja varoja voidaan käyttää 170 §:n mukaisten vanhuuseläkkeitä varten laskettavan vastuuvelan laskuperustemuutoksista aiheutuvien kustannusten kattamiseen.

174 §

Eläkelaitoksen vastuu vanhuuseläkkeestä

Kukin työeläkelaitos on vastuussa:

1) työntekijän ja eläkkeensaajan vanhuuseläkkeen siitä osasta, joka perustuu työntekijän ennen ensimmäisen vanhuuseläkkeen alkamiskuukautta edeltävän kuukauden loppua tekemään työhön ja joka vastaa 0,5 prosentin vuotuista eläkkeen karttumaa käyttäen eläkeikä 65 vuotta tai, jos vanhuuseläkkeen osa perustuu työntekijän 65 vuoden täyttämivuoden jälkeiseen työhön, työntekijän ikää työntekovuonna, ja laskettuna sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien tai antamien laskuperusteiden mukaan; eläkelaitoksen vastuuseen ei kuitenkaan lueta 96 §:n mukaisesta vuosiansioiden palkkakertoimella tarkistamisesta tai eläkkeen alkamisen jälkeen tehdystä 98 §:n mukaisesta indeksitarkistuksesta johtuvaa korotusta eikä elinaikakertoimesta johtuvaa muutosta;

201 §

Tiedot vanhuuseläkevastuiden tarkistamiseksi

Eläketurvakeskuksella on oikeus määräämässään ajassa ja muodossa salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada eläkelaitokselta 171 §:n 1 momentissa tarkoitetun eläkevastuun täydennyskertoimen laskemiseksi tarvittavat tiedot eläkelaitoksen vastuuvelasta ja vakavaraisuuspääomasta sekä 168 §:n 3 momentissa tarkoitetun keskimääräisen vuosituottoprosentin laskemiseksi tarvittavat tiedot eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain 11 §:ssä tarkoitetulla säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina olevien osakesijoitusten määrästä ja tuotosta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2027.

Sen estämättä, mitä 168 §:n 2 momentissa säädetään, osaketuottosidonnaisen lisävuovastuun perusteena on osakkeiden keskimääräisen vuosituottoprosentin mukainen neljäsosa mainitussa momentissa tarkoitetusta vastuuvelasta 30 päivään kesäkuuta 2027.

Tämän lain 98 §:n 3 ja 4 momenttia sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2030 ja sen jälkeen tehtäviin indeksitarkistuksiin.

Tämän lain 174 §:n 1 momenttia sovelletaan työhön, joka on tehty 1 päivänä tammikuuta 2027 tai sen jälkeen.

Helsingissä 16.6.2026

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen